

A pécsi baptista gyülekezet énekkarának múltja és jelene

Az énekkar múltja. Az 1800-as évek utolsó harmadában alakult hazai baptista gyülekezetek egyik jellemzője volt, hogy szerettek énekelni. A kis gyülekezetek egyszerű földműves, iparos tagjai hallás után —zenei előképzettség nélkül— is szívesen tanultak többszólamú énekeket. Elődeink gyakran már kisebb közösségekben is énekkart alapítottak.

A pécsi gyülekezetben 1891-ben már négyszólamú énekkar működött. Az éneklés szeretete már a vasárnapi iskolás kortól megnyilvánult; ünnepeinken a gyermekek, fiatalok, illetve a női- és férfikar külön-külön és együtt is énekeltek. Ünnepélyeinken hangszeres zene tette teljessé az istentiszteletet, például hegedű vagy fúvószenekar, vonószenekar, pengetős zenekar.

Gyülekezeti éneklésünkben gyakran —szinte hagyományként— máig többszólamban hangzanak fel a Hit Hangjai énekeskönyv szép dallamai.

A gyülekezet és egyházzeneje. Gyülekezetünk úrvacsorázó tagjainak száma 350. Gyermekekkel, látogatókkal együtt kb. 550-en vesznek részt rendszeresen az istentiszteleteken. Kórusunk minden vasárnap (a délelőtti és délutáni istentiszteleten) énekel. Egyházi és egyéb ünnepélyen is rendszeres az énekkar szolgálata. A jelenleg 50 tagú együttesben a legidősebb tag 70, a legfiatalabb 19 éves. Énekpróba szerda estéknként van. Az énekkar részt vesz a misszióban, a szórványgyülekezetek istentiszteletein, és cserekapcsolataink is számottevőek, például az utóbbi 10–15 év folyamán énekelünk az újpesti, a pestszenterzsébeti, a bajai, a kiskőrösi, az orbottyáni és a székesfehérvári gyülekezetben.

A gyülekezethez tartozó mintegy 120 gyermek közül a 8–14 évesek korosztálya évente 5–6 alkalommal (pl. karácsony, virágvasárnap, anyák napja) szolgál.

Hosszú múltra visszatekintő zenekarunk —megszakítás után— néhány éve ismét rendszeresen működik.

Az énekek kíséretét és más funkciókat elektromos orgonán látják el.

Jelentős esemény volt új templomunk felépítése (1981–84) és felavatása (1984). Ekkor hangzott fel —más művek között— a pécsi Tillai Aurél karnagy kórusműve, melyet a 105. zsoltár verseire írt az ismert ének („Adjatok hálát az Istennek ...”) feldolgozásával.

Gyülekezeti életünkben évente 2–3 jelentős zenei eseményre kerül sor. 1985-ben Bach—Händel esten emlékeztünk a barokk nagy mestereiről oratorikus kórusművekkel (János passió: „Ruht wohl ...”, zárókórus orgonakísérettel; Händel: „Halleluja”-kórus orgonakísérettel), orgonaszámokkal (g-moll fantázia), énekszóval.

1986-ban Liszt műveiből mutatott be egy csokrot énekkarunk, többek közt elhangzott a „Tu es Petrus” tétel orgonakísérettel a Krisztus-oratóriumból. A férfikar a „Tantum ergo”-t énekelte orgonakísérettel, a nőikar pedig a Szent Erzsébet-Legendából adott elő egy részletet zongorakísérettel.

1989-ben nagy esemény volt az Európai Baptista Kongresszus, ahol az egyesített (közel 600 tagú) kórusban a pécsi énekkar is részt vett, sőt az ezen napokra tanult műveket — a kongresszusra emlékező egyházzenei áhítaton — Pécsen is bemutatták (Révész: „Jöjjetek és lássátok ...”; Tóka: „Zengjétek Jézus nagy voltát” — énekkompozíció orgonakísérettel; Jobbágy: „Üdvelti érzet ...” — korálkompozíció zongorakísérettel — fiatal szerzők művei).

1991-ben Mozartra emlékeztünk, amikor négykezes orgonán szólalt meg az f-moll fantázia, és elhangzott a „Laudate Domini” című kórustétel (Vesperae solennes de confessore), szólóének a c-moll miséből (Et incarnatus est ...)

1994-ben a pécsi bazilika Bárdos Kórusával közösen Mendelssohn-hangversenyt tartottunk Beharka Pál közreműködésével (G-dúr praeludium és fuga; d-moll szonáta). Az énekkarok külön-külön előadott programja mellett az egyesített nőikar a „Laudate pueri” (nőikarra és orgonára) című motettát szólaltatta meg, és a 42. zsoltár (szimfonikus zenekar, vezényelt Uzsalyné Pécsi Rita, szólót énekelt Komáromi Alice) emelte az ünnep fényét.

Gyülekezetünk jótékonyági alapítványai javára is szerveztünk hangversenyeket 1998-ban és 1999-ben, hivatásos előadóművészek közreműködésével.

Ökumenikus kapcsolatok. 1985-ben Billy Graham Pécsen a bazilika előtti téren tízezer hallgató előtt prédikálta Isten kegyelmét. Ezen az eseményen énekkarunk öt énekszámot vett részt (szólót énekelt Meláth Ottó), és az esemény végén a Bazilika Palestrina-kórusával közösen hangzott fel Händel Hallelujája.

1987-ben a harmadik adventi vasárnapra szerveztünk találkozót a pécsi egyházi kórusok részvételével, melyen katolikus, református, evangélikus és adventista együttesek bemutatkozás után közös számok is elhangzottak (Kodály: Adventi ének; Dona nobis pacem — kánon).

1995-ben énekeltünk a pécs-kertvárosi református templom szentelésén (E. Grieg: „Zengjen hozsanna ...” — énekkar, orgona; Haydn: tercett és kórus orgonakísérettel, szólótercettel a „Teremtés” című oratóriumból; Pátkai-Schop: Ároni áldás — korálkompozíció női karra, orgonára, fuvolára).

1996-ban a Pécsi Dalárda (1880) emlékére szervezett hangverseny részvevőjeként szerepelt énekkarunk (Haydn: „Évszakok” — tavasz-kórus; Gumpelzhaimer: „Mit Istenem kíván ...” — motetta; Lisznyay: „Zengd Jézus nevét ...” — korálkompozíció hangszeregyüttesre és énekkarra).

1999 októberében Bárdos Lajosra emlékeztek a pécsi egyházi kórusok a bazilikában szervezett eseményen, ahol énekkarunk két művet adott elő (Bárdos: „Ez-kiel látomása” — a Baptista Egyház kóruskiadványa számára írt eredeti mű Jobbágy István versére; Lisznyay: „Ó, terjeszd ki, Jézusom ...” — énekkompozíció). 2000 áprilisában, a nagyhéten hangzik fel kórusunk és a bazilika Bárdos Kórusa előadásában Schubert: „Stabat mater” oratóriuma, zenekari kísérettel, szólistákkal (vezényel Uzsalyné Pécsi Rita).

1990-től az ökumenikus hét alkalmain énekkarunk rendszeres közreműködője a közös ökumenikus kórusnak.

Baptista Énekes

A kórus vezetői: Meláth József (több mint 50 éve 1. karmester, orvos); Kopjár Gábor (1984-től 2. karmester, 1967-től organista, orvos); F. Meláth Dia (a női-kar vezetője, a gyermekkar irányítója, tanár); Győri Kornél (1990-től 3. karmester, a zenekar vezetője, a Pécsi Szimfonikus Zenekar tagja, tanár-zeneművész); Werle Marietta (1996-tól 4. karmester, az ifjúsági énekkar vezetője, a gyermekkar vezetője, tanár); Baloghné Kovács Magdolna (1997-től 5. karmester, az ifjúsági kórus vezetője, tanár)

A gyülekezeti organisták: Papp Béla (1976-tól, fizikai dolgozó); Ifj. Papp Béla (1996-tól, mérnök); Rauch Tibor (1980-tól, technikus); Mészégető Gábor (1999-től, gimnáziumi tanuló).

Kopjár Gábor

Beszélgetés a Baptista Központi Énekkarról

Magyar Egyházzene: Karnagy úr, mik az énekkar sajátos feladatai, kik a tagjai, és melyek voltak az elmúlt évi szolgálatai?

Oláh Gábor: A Magyarországi Baptista Egyház Központi Énekkara 1957-ben alakult. Az énekkar megalakulása óta a következő funkciókat tölti be a baptista közösségekben: egyházunk mindenkorai vezetése által szervezett ünnepélyeken való közreműködés — az egész ország területén folyó evangélizációs munkában való részvétel (a nagy gyülekezetektől kezdve egészen a néhány fős szórványokig) — ökumenikus alkalmakon való szolgálat — baptista közösségünk új kóruskiadványainak bemutatása, a gyülekezetekben használható új énekkari anyag népszerűsítése — olyan nagyszabású művek (oratóriumok, kantáták, zsoltárok s más a cappella kórusművek bemutatása, ill. előadása, melyek meghaladják a gyülekezeti énekkarok lehetőségeit — külső szervezésű hangversenyeken való részvétel, amennyiben ez nem szorítja háttérbe az énekkar fő szolgálatát — hangversenyek adása és felvételek készítése a Magyar Rádióban — hanghordozók (lemezek, kazetták) készítése — televíziós felvételek készítése — külföldön való megjelenés (konferenciákon, evangélizációs- vagy hangversenykörúton). A felsorolt feladatok közül bármelyiket gyakran jótékonyági hangverseny formájában végezzük.

Az énekkar tagjai több, mint 25 budapesti és környékbeli (pl. Monor, Ócsa, Pécel) gyülekezetből szerveződik. A kórus hetente egyszer próbál, minden hétfőn két és fél órát. Mivel az énekkari tagság —túl azon, hogy mindenkinek bemelegített baptista hívőnek kell lennie— ahhoz a feltételhez is kötődik, hogy az énekesnek a saját gyülekezeti énekkarában is aktívan kell szolgálnia, a Központi Énekkar életét, szolgálatai sűrűségét és a tanulás tempóját kénytelenek vagyunk a heti egy próbához igazítani. (Az előbb említett tagsági feltételhez fűzöm a következő megjegyzést: sajnos előfordult már, hogy valakitől azért kellett megválnunk, mert nem vett részt a helyi énekkari szolgálatban.)

Visszatekintve az 1999-es esztendőre és a 2000. év eddig eltelt időszakára, a következőkről számolhatok be.